

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Grigoriopol din 19 mai 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, declarat de avocatul Alexandru Zmeu, în numele inculpatei

*Iarîna Alina XXXXX, născută la
XX XXXX XXXX în s. XXXXX, r-nul XXXXX, locuitoare
a mun. XXXXX, str. XXXXX X, ap. XX, cetățeană a
R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 12.04.2016 – 19.05.2016,
instanța de apel: 31.10.2016 – 14.02.2017,
instanța de recurs: 18.10.2017 – 22.11.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Grigoriopol din 19 mai 2016, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Iarîna Alina a fost condamnată în baza art. 183 alin. (2) Cod penal la 4 ani și 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, pentru femeii, de la intrarea în vigoare a sentinței, cu includerea termenului aflării în arest preventiv și la domiciliu de la 09.01.2016 până la 19.05.2016.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate și partea civilă au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Instanța de fond a constatat că în anul 2013, inculpata Iarîna A., împreună cu soțul său Iarîna A., cauza penală în privința căruia a fost disjunsă într-o procedură separată, au fondat întreprinderea SRL „Andalinet”, cod fiscal XXXXXX, cu genul de activitate prestarea comerțului cu amănuntul, fondator și administrator fiind desemnat doar Iarîna A.

La 26.08.2015, întreprinderea SRL „Andalinet” a obținut de la Primăria mun. Chișinău autorizația nr. XXXXX de funcționare a cafenelei cu 32 locuri, cu denumirea „La Soacra”, amplasată în str. XXXXX XX, mun. XXXXX.

În continuare, Iarîna A., cu acordul soțului Iarîna A., și-a asumat atribuții în exercitarea comună a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, fiind în sensul art. 124 Cod penal persoană care gestionează o organizație comercială, cu ignorarea flagrantă a prevederilor art. 10 alin. (2) lit. e) Codul muncii, potrivit căror, angajatorul este obligat să asigure salariaților condițiile de muncă corespunzătoare cerințelor de protecție și igienă a muncii, art. 65 alin. (3) lit. c) Codul muncii, care stabilește că la angajarea salariatului angajatorul este obligat să-l familiarizeze cu tehnica securității, igiena muncii, măsurile de securitate antiincendiară și cu alte reguli de protecție a muncii, art. 10 alin. (1) și (2) al Legii securității și sănătății în muncă, nr. 186 din 10.07.2008, conform cărora angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării și instruirii, precum și pentru asigurarea organizării și a mijloacelor necesare și este obligat să vegheze la adaptarea măsurilor de protecție, ținând seama de schimbarea împrejurărilor, cu scopul de a ameliora situația existentă, a dispozițiilor art. 13 lit. f) - k) din Legea securității și sănătății în muncă, nr. 186 din 10.07.2008, care prevăd că angajatorul este obligat să întocmească, în cazul când natura și gradul de risc profesional o necesită, un plan anual de protecție și prevenire care să includă măsuri tehnice, sanitare, organizatorice și de altă natură, bazat pe evaluarea riscurilor profesionale, care să fie aplicat corespunzător condițiilor de lucru specifice unității; să stabilească pentru lucrători atribuțiile ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă, corespunzător posturilor de lucru sau funcțiilor exercitate; să asigure elaborarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă, pentru aplicarea actelor normative în domeniu, ținând seama de particularitățile activităților și ale locurilor de muncă din unitate; să asigure și să controleze, prin propria competență, prin intermediul lucrătorilor desemnați și/sau al serviciilor externe de protecție și prevenire, cunoașterea și aplicarea de către toți lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de protecție și prevenire stabilit, precum și a dispozițiilor legale în domeniul securității și sănătății în muncă; să asigure informarea fiecărei persoane, anterior angajării în muncă, asupra riscurilor profesionale la care aceasta ar putea fi expusă la locul de muncă, precum și asupra măsurilor de protecție și prevenire necesare, precum și a stipulărilor de la art. 17 alin. (1) lit. a) al Legii securității și sănătății în muncă, nr. 186 din 10.07.2008, conform cărora angajatorul trebuie să asigure condiții pentru ca fiecare lucrător să primească, la angajare, o instruire suficientă, adecvată, teoretică și practică în domeniul securității și sănătății în muncă, în

special sub formă de informații, instrucțiuni și/sau lecții, personal a angajat la întreprinderea indicată, fără perfectarea relațiilor de muncă în formă scrisă cu încheierea contractelor individuale de muncă, fără informarea despre obligațiile de serviciu, fără instruirea cu privire la măsurile de protecție și securitate în muncă și fără crearea condițiilor sigure și nepericuloase de muncă, un grup de persoane, după cum urmează: Voina Mariana, în calitate de bucătar-șef, din data de 26.08.2015; Gladiuc Nicoleta, în calitate de bucătar, începând cu 26.08.2015; Oprea Angela, în calitate de vânzător de produse, începând cu 26.08.2015; Mazîlo Irina, în calitate de spălător de vase, începând cu noiembrie 2015; Arapan Andrei, în calitate de hamal, din data de 11.11.2015.

Tot atunci, urmărind scopul majorării profitului din activitatea de preparare și vânzare către vizitatorii cafenelei „La Soacra” a produselor alimentare, inculpata, împreună cu persoana în privința căruia cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, dar considerând ușuratic că ele vor putea fi evitate, a organizat instalarea și utilizarea în încăperea cafenelei „La Soacra”, situată în mun. XXXXX, str. XXXXX XXXXX XX, la etaj, a unui aragaz, alimentat cu gaze lichefiate din recipiente în formă de butelii cu termen de exploatare expirat, care erau amplasate nemijlocit în încăperea de producere, punând în pericol viața și sănătatea salariaților menționați care activau în întreprindere și încălcând normele imperative expuse în pct. 9.1.1 și 9.1.2 lit. a) - c) din Regulile de construire și exploatare inofensivă a recipientelor sub presiune (NRS 35-03-67:2004 - § 9), conform cărora recipientele trebuie să fie montate pe platforme descinse în locuri care exclud aglomerațiile de personal sau în clădiri separate; se admite de montat recipientele: în încăperi aderente la clădirile de producție, cu condiția de a le separa de clădire prin perete de rezistență, în încăperi de producție în cazurile prevăzute de regulile de securitate, adâncite în sol cu condiția de a asigura accesul la armatură și de a proteja pereții recipientului contra coroziunii solului și coroziunii datorate curenților vagabonzi, dispozițiile pct. 8.2.5 și 8.2.6 din Normativul în construcție NCM G.05.01:2014, potrivit cărora instalațiile individuale de butelii, destinate pentru gazificarea blocurilor locative, clădirilor sociale, administrative și publice, trebuie amplasate numai în exteriorul acestora, în dulapuri speciale, din materiale incombustibile; buteliile trebuie să corespundă destinației sale (domeniului de aplicare), stabilită prin standarde și alte documente normative; instalațiile individuale de butelii, amplasate în exterior, trebuie prevăzute la o distanță (în lumină) de cel puțin 0,5 m de la golurile de fereastră și 1 m de la golurile de ușă ale etajului întâi, nu mai puțin de 3 m de la golurile de ușă și de fereastră ale subsolurilor și demisolurilor, precum și ale căminelor de la canalizare, reglementările pct. 113 al Hotărârii Guvernului nr. 1159 din 24.10.2007, în conformitate cu care buteliile cu gaze (de lucru și de rezervă) pentru alimentarea cu gaz a plitelor de bucătărie și a altor tipuri de plite trebuie să se amplaseze în exteriorul clădirii într-o construcție-anexă (dulap) incombustibilă la sectorul plin al peretelui exterior la o distanță de minimum 5 m de la intrările în clădire, subsol și demisol, cerințele Legii nr. 116 din 18.05.2012,

anexa nr. 1 Nomenclatorul obiectelor industriale periculoase și al producțiilor, instalațiilor, utilajelor, tehnologiilor utilizate la obiectul industrial periculos, la pct. 2.2 al căreia sunt indicate butelii pentru transportarea și depozitarea gazelor comprimate, lichefiate și dizolvate sub presiune mai mare de 0,07 MPa (0,7 kgf/cm²).

Încălcarea de către inculpata, care și-a asumat, cu acordul lui Iarîna Andrei, drepturile și obligațiile persoanei care gestionează o organizație comercială, în partea ce ține de gestionarea cu personalul, a tehnicii securității și altor reguli de protecție a muncii indicate mai sus, a provocat la 09.01.2016, aproximativ ora 13.00, în încăperea cafenelei „La Soacra”, un accident de muncă cu oameni, în formă de deflagrație și incendiu, care s-a soldat cu decesul a trei salariați, după cum urmează:

- salariatului Mazîlo I. i-au fost cauzate vătămări corporale în formă de arsuri prin flacără-explozie, gradul I II-A-IIB-III circular extremitate cefalică și ambele mâini, parțial ambele membre inferioare, regiune abdominală inferioară și insular ambele membre superioare circa 36 % SC. Suspiciune ACC, ACRS, în rezultatul cărora, la 22.01.2016 ora 09.55, victima a decedat în Spitalul Clinic de Urgență Chirurgie Plastică Reparatrice și Arsuri din mun. București, România, cauza decesului, conform certificatului constatator al decesului nr. 140 din 26.01.2016, fiind insuficiență multiorganică acută, stare toxico-septică, arsuri prin flacără de gradul I-II-II, pe circa 36 % suprafața corporală;

- salariatului Gladiuc N. i-au fost cauzate vătămări corporale în formă de arsură prin flacără grad I-II-III-IV, regiunea capului, feței, gâtului, trunchiului, membrilor superioare 40 %, în rezultatul unei flăcări, în urma cărora, la 30.01.2016, victima a decedat în Spitalul Clinic de Urgență Chirurgie Plastică Reparatrice și Arsuri din mun. București, România, cauza decesului, conform certificatului constatator al decesului nr. 180 din 02.02.2016, fiind insuficiență multiplă de organ și sistem, arsuri prin flacără-explozie pe circa 40 % suprafața corporală;

- salariatului Oprea A. i-au fost provocate vătămări corporale în formă de boală combustională, șoc combustional foarte grav, arsură prin flacără gr. I-II-III-IV în regiunea capului feței, gâtului, trunchiului, membrilor superioare S-40 %, arsura căilor respiratorii gr. II-III, cauzate în rezultatul acțiunii termice a flăcării, în urma cărora victima, la 20.01.2016, a decedat în Spitalul Clinic de Urgență Chirurgie Plastică Reparatrice și Arsuri din mun. București, România, cauza decesului, conform certificatului constatator al decesului nr. 127 din 22.01.2016 - insuficiență multiplă de organ și sistem, arsuri prin flacără-explozie pe circa 33 % suprafața corporală;

- salariatul Voina M. s-a ales cu vătămări corporale medii sub forma de plăgi postcombustionale la nivelul feței, gâtului, membrilor superioare bilateral grad I-II cu suprafața aproximativ 20%, cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a flăcării;

- salariatul Arapan A. s-a ales cu vătămări corporale ușoare sub formă de arsuri prin flacără gradul I-II a feței, membrilor superioare suprafața 15%, cauzate în rezultatul acțiunii unui agent termic prin flacără.

Instanța a reținut că avocatul inculpatei a înaintat un demers de examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta fiind susținut atât de inculpată, cât și de procuror și părțile vătămate.

În temeiul probelor administrate, instanța a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatei și i-a încadrat acțiunile în baza art. 183 alin. (2) Cod penal, ca încălcarea de către o persoană care gestionează o organizație comercială a tehnicii securității și a altor reguli de protecție a muncii, ce a provocat accidente cu oameni și, din imprudență, decesul unei persoane.

Or, a fost stabilit, inclusiv prin declarațiile inculpatei, că anume inculpata exercita administrarea SRL „Andalinet” cu acordul soțului său Iarîna A., ea confirmând că a selectat și angajat personalul cafenelei „La soacra”.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpata a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, că circumstanțe agravante nu s-au stabilit, că în urma acțiunilor acesteia au decedat trei persoane, iar zece persoane, cu diverse leziuni corporale, au rămas cu sechele pe viață, concluzionând că corectarea și reeducarea ei este posibilă doar prin izolare de societate, pedeapsa cu închisoare fiindu-i numită în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Avocatul Alexandru Zmeu a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată sau să-i fie aplicată o pedeapsă de 1 an și 6 luni închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Apelantul a invocat că instanța de fond a omis că inculpata nu este subiect al infracțiunii or, ea nu figurează la SRL „Andalinet” și nu există vreun ordin prin care să i se acorde drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor sau acțiunilor administrative de dispoziție sau organizatorico-economice.

Fapta incriminată inculpatei este clară, însă acuzarea a indicat greșit subiectul infracțiunii.

În învinuire, acuzarea argumentează prezența subiectului infracțiunii prin expresia - *cu acordul soțului Iarîna A., și-a asumat atribuții în exercitarea comună a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, fiind în sensul art. 124 Cod penal, persoană care gestionează o organizație comercială*, interpretând extensiv legislația în vigoare, contrar prevederilor art. 3 alin. (2) Cod penal.

Totodată, în cazul în care instanța de apel va considera că inculpata este subiect al infracțiunii, acesteia urmează a-i fi aplicată o pedeapsă mai blândă, ținând cont de faptul că este o persoană pozitivă, angajată în câmpul muncii, este căsătorită și întreține un copil minor, duce un mod de viață cinstit, anterior nu a fost condamnată, este caracterizată pozitiv și nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru.

Inculpata este încadrată în societate ca o personalitate pozitivă și nu a comis infracțiunea cu intenție, consecințele apărute în urma deflagrației fiind pe seama persoanelor cu funcție de răspundere, a colaborat cu organul de urmărire penală în privința stabilirii circumstanțelor producerii exploziei, reeducarea și corectarea ei fiind posibilă fără izolare de societate.

Astfel, în temeiul principiilor legalității, umanismului și echității, inculpata urmează a fi condamnată în temeiul art. 183 alin. (2) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, apelul a fost admis, casată parțial sentința, în latura pedepsei, și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Iarîna Alina, recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 183 alin. (2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă de 3 ani și 6 luni închisoare.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că examinarea cauzei s-a desfășurat în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, legalitatea sentinței atacate urmând a fi verificată sub aspectele de drept, dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

La stabilirea pedepsei inculpatei, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa aplicată nefiind în limitele legii.

Or, instanța de fond a neglijat prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Infracțiunea prevăzută la art. 183 alin. (2) Cod penal se pedepsește cu închisoare de la 2 la 6 ani, și, în conjunctură cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite de pedeapsă ale infracțiunii sunt de la 1 an și 4 luni până la 4 ani închisoare.

Prin urmare, pedeapsa cu închisoare în mărime de 4 ani și 1 lună nu se încadrează în limitele prevăzute de lege, motiv pentru care se impune intervenirea în sentința atacată, în partea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Astfel, la stabilirea pedepsei inculpatei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că aceasta se caracterizează pozitiv, are doi copii, nu are antecedente penale și a comis o infracțiune gravă, iar în scopul restabilirii echității sociale, precum și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatei, cât și din partea altor persoane, este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei cu închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, sancțiunea art. 183 alin. (2) Cod penal prevede și pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, care însă, nu se va aplica întru neagravarea situației în propriul apel or, conform art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.

Solicitarea apărării privind aplicarea suspendării executării pedepsei pentru o perioadă de probațiune, este nefondată, infracțiunea săvârșită fiind soldată cu decesul a trei persoane, lipsind temeiuri legale pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, nefiind constatate circumstanțe ce justifică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Examinând temeiurile și cererile apărării, precum și aspectele de fapt și de drept ale cauzei conform cerințelor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel constată că nu există temeiuri de a interveni în sentință.

Or, urmărirea penală și judecata în fond s-au desfășurat cu respectarea procedurii legale, nefiind constatate încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate.

Astfel, până la începerea cercetării judecătorești, inculpata, prin cerere a declarat că recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de fond, prin încheiere protocolară, a admis cererea inculpatei, astfel judecata s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar în ședința de judecată în apel inculpata a susținut cererea respectivă. Prin urmare, odată ce inculpata recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și, la solicitarea ei, cauza se judecă în procedură specială pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, este inadmisibil motivul apărării, precum că inculpata nu este subiectul special al infracțiunii imputate.

Starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței, care cuprinde elementele definiției condamnării prevăzute la art. 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, fiind întocmită în corespundere cu prevederile art. 364¹ alin. (7) Cod de procedură penală.

Probele puse la baza sentinței de condamnare a inculpatei, fiind obținute legal, sunt admisibile, în conformitate cu prevederile art. 95 Cod de procedură penală, fiind pertinente, concludente, utile și veridice, iar concluziile instanței de fond privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpată și semnele componentei de infracțiune prevăzută la art. 183 alin. (2) Cod penal, sunt corecte, fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din CEDO.

Totodată, inculpata nu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, existând restricția prevăzută la art. 10 lit. k) – inculpata nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

5. Avocatul Alexandru Zmeu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată sau să-i fie aplicată o pedeapsă de 1 an și 6 luni închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Recurentul a indicat că vinovăția inculpatei este una minoră, apariția unor astfel de incidente fiind posibilă în viața oricărei persoane, situație analogică și în cazul prezenței victimelor în încăperea în timpul deflagrației.

Totodată, inculpata este o persoană pozitivă, angajată în câmpul muncii, este căsătorită și are la întreținere un copil minor, duce un mod de viață cinstit, anterior nu a fost condamnată, este caracterizată pozitiv și nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru.

Inculpata este încadrată în societate ca o personalitate pozitivă și nu a comis infracțiunea cu intenție, consecințele apărute în urma deflagrației fiind pe seama persoanelor cu funcție de răspundere, a colaborat cu organul de urmărire penală în privința stabilirii circumstanțelor producerii exploziei, reeducarea și corectarea ei fiind posibilă fără izolare de societate.

Aceasta nu figurează la SRL „Andalinet” și nu există vreun ordin prin care să i acorde drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor sau acțiunilor administrative de dispoziție sau organizatorico-economice.

Instanța de fond a ignorat poziția apărării prin care se susține lipsa elementului obligatoriu al componenței de infracțiune – subiectul infracțiunii, instanța de apel, în mod abstract, evitând să facă o analiză juridico-penală.

Or, instanțele de judecată trebuie să motiveze hotărârea în temeiul principiului legalității.

În învinuire, acuzarea argumentează prezența subiectului infracțiunii prin expresia - *cu acordul soțului Iarîna A., și-a asumat atribuții în exercitarea comună a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, fiind în sensul art. 124 Cod penal, persoană care gestionează o organizație comercială*, interpretând extensiv legislația în vigoare, contrar prevederilor art. 3 alin. (2) Cod penal, iar instanța de apel tacit a fost de acord.

Prin urmare, în lipsa subiectului infracțiunii, care este semnul obligatoriu al componenței de infracțiune, inculpata urmează a fi achitată.

Astfel, în temeiul principiilor legalității, umanismului și echității, inculpata urmează a fi condamnată în temeiul art. 183 alin. (2) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală – instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul avocatului este fondat în drept și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, asupra căror motive concrete invocate în apelul declarat nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanțelor că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care a afectat soluția instanței, că instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul

când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea formulată inculpatei, prezența subiectului infracțiunii, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, în special ale art. 124 Cod penal, care prescrie că, prin persoană care gestionează o organizație comercială se înțelege persoana căreia, în organizația indicată sau într-o subdiviziune a acesteia, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin numire, alegere sau *în virtutea unei însărcinări*, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor sau acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel, indicând argumentat și detaliat motivele pentru care a respins dovezile și versiunile apărării, circumstanțele și probele pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpatei a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 183 alin. (2) Cod penal (*pct. 4. din decizie*).

Totodată, argumentele recurentului că inculpata nu este subiect al infracțiunii, deoarece *„aceasta nu figurează la SRL „Andalinet” și nu există vreun ordin prin care să i se acorde drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor sau acțiunilor administrative de dispoziție sau organizatorico-economice”*, sunt absolut neîntemeiate or, dispoziția art. 124 și 183 Cod penal nu condiționează gestionarea organizației comerciale obligatoriu în baza unui contract de muncă scris, a unui ordin sau altui înscris în acest sens, fiind suficientă acordarea, permanent sau provizoriu, anumitor drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor sau acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice *în virtutea unei însărcinări* - circumstanță confirmată în speță (*pct. 5. din decizie*).

Pe lângă aceasta, se atestă că la stabilirea pedepsei inculpatei, instanța de apel just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de

circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a conchis că în cazul în care inculpata a comis o infracțiune gravă, soldată cu decesul a trei persoane, cauzarea leziunilor corporale medii și ușoare altor 2 persoane, infracțiune pentru care legea prevede închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante invocate de recurent (*pct. 5. din decizie*), suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii aplicate inculpatei, în baza art. 90 Cod penal, ar constitui o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatei, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ei, cât și a altor persoane.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

În același timp, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar

aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 3. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, că s-au aplicat inculpatei pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar declarat este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Alexandru Zmeu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, în privința inculpatei Iarîna Alina XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 decembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco